

Nieuwe leenvergoeding

Op 27 december 2012 verscheen in het *Belgisch Staatsblad* het koninklijk besluit van 13 december 2012 betreffende de vergoeding voor de openbare uitlening. Het nieuwe KB vervangt het KB van 25 april 2004 en regelt dus de leenvergoeding in België vanaf 2004. De grote lijnen van het besluit waren al bekend, nu liggen ook de bedragen definitief vast.

De nieuwe regeling gaat uit van twee criteria: de grootte van de collectie en het aantal uitleningen. De niet-uitleenbare werken moeten niet meegeteld worden bij de collectie, tenminste als die bijgehouden worden in het 'geautomatiseerd gegevensregistratiesysteem'. Is dat het niet het geval, dan wordt verondersteld

dat het gaat om 5 procent van de collectie. Ook de uitleenbare werken in het publieke domein, waarop dus geen auteursrechten meer verschuldigd zijn, worden op 5 procent van de collectie geschat. De bibliotheken worden op basis van de collectiegrootte ingedeeld in zes categorieën. Per categorie wordt een forfaitair bedrag aangerekend voor de omvang van de collectie. Het bedrag is bepaald voor de periode 2004-2012 en wordt dan van 2013 t/m 2017 jaarlijks met ongeveer 10 procent opgetrokken. Het totaal geïnde bedrag op basis van collectie voor de openbare bibliotheken stijgt zo van ca. 615.000 euro in 2012 tot een 1.075.000 euro in 2017.

Collectie	Tot 2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 t/m 12.500	€ 300	€ 345	€ 390	€ 434	€ 479	€ 524
12.501 t/m 25.000	€ 750	€ 862	€ 974	€ 1.086	€ 1.198	€ 1.310
25.001 t/m 50.000	€ 1.500	€ 1.724	€ 1.948	€ 2.172	€ 2.396	€ 2.620
50.001 t/m 100.000	€ 2.200	€ 2.529	€ 2.857	€ 3.186	€ 3.514	€ 3.843
100.001 t/m 200.000	€ 3.000	€ 3.448	€ 3.896	€ 4.344	€ 4.792	€ 5.240
200.001 en meer	€ 3.600	€ 4.138	€ 4.675	€ 5.213	€ 5.751	€ 6.288

Het besluit stelt uitdrukkelijk dat raadpleging ter plaatse en verlenging geen uitleningen zijn. Ook van het aantal uitleningen wordt 5 procent afgetrokken voor uitleenbare werken in het publiek domein. Van 2004 t/m 2012 wordt er 0,0168 euro per

uitlening aangerekend, dan stijgt ook dat bedrag jaarlijks om in 2017 bijna verdubbeld te zijn tot 0,0294 euro per uitlening. Het totaal geïnde bedrag voor uitleningen in openbare bibliotheken stijgt zo van 835.000 euro in 2012 tot 1,46 miljoen euro in 2017.

	Tot 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Per uitlening	€ 0,0168	€ 0,0193	€ 0,0219	€ 0,0244	€ 0,0269	€ 0,0294

Het besluit bepaalt uitdrukkelijk dat het bedrag doorgerekend kan worden aan de leners. Anderzijds kunnen overheden of verenigingen van uitleeninstellingen de betaling geheel of gedeeltelijk op zich nemen, zoals ook in het verleden het geval was. Dan is er een korting voorzien van maximaal 5 procent op het te betalen bedrag. Minister Schauvliege heeft al bekend gemaakt dat de Vlaamse overheid de betaling van de leenvergoeding voor de Vlaamse openbare bibliotheken ook in de toekomst op zich blijft nemen.

Zoals in het vorige KB blijven onderwijsinstellingen, wetenschappelijke onderzoeksinstituten, zorginstellingen en instellingen ten behoeve van blinden, slechtzienden, doven en slechthorenden vrijgesteld van de leenvergoeding. De bepaling dat er voor een lener maar één keer betaald moet worden, werd wel geschrapt, zoals door het Europese Hof van Justitie gevraagd.

De aangifte moet gebeuren binnen 220 dagen. De beheersvereniging kan gegevens opvragen om de verdeling van de leenvergoeding over de auteurs mogelijk te maken. Ze is verplicht om jaarlijks een verslag op te maken over de inning en de verdeling van de vergoedingen.

De regeling komt tegemoet aan de vraag van de auteurs en de uitgevers voor een hogere leenvergoeding. Of zij met deze oplossing genoeg zullen nemen, zal nog moeten blijken. Voor de bibliotheeksector is het belangrijk dat de bestaande uitzonderingen gehandhaafd blijven en dat rekening gehouden wordt met niet-uitleenbare werken en werken in het publiek domein. Dat uitdrukkelijk bepaald wordt dat op verlengingen geen vergoeding verschuldigd is, voorkomt langdurige juridische discussies zoals in Nederland. (BV)

Ambassadors of the book

In META 2012/3 verscheen al de kroniek over 'Ambassadors of the book', het internationale congres dat op 1 en 2 februari 2012 georganiseerd werd door de opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap van de Universiteit Antwerpen, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de Enssib (Lyon). Nu is er ook het boek in de reeks *IFLA Publications*.

> **Ambassadors of the book/ Raphaële Mouren (red.).**
- De Gruyter Saur, 2012. - 196p. - 978-3-11-030127-4

hoorzitting: "De cultureel-erfgoedsector is enthousiast en bereid... maar mist de slagkracht om zelfs maar zijn basisopdracht naar behoren uit te voeren, laat staan om aan alle (terechte) vragen voor (her)gebruik tegemoet te komen." Daarom bundelden organisaties uit de erfgoedsector hun standpunt in een gemeenschappelijke tekst. U kan de volledige tekst raadplegen op de site van het Cultureel-Erfgoedoverleg. (JH)

> www.cultureelerfgoedoverleg.be

werkingsverband geïnstalleerd tussen vzw Waalse Krook en iMinds, het vroegere Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT). iMinds krijgt voor de opstartfase 2013-2014 een eenmalige subsidie van 7,8 miljoen euro. Dat bedrag gaat naar werking (medewerkers, uitbouw van een dienstenaanbod, ontsluiting) en digitaliseringsprojecten. De ministers bevoegd voor Media en Cultuur nemen de infrastructuurkosten op zich: elk 2 miljoen.

De vzw Waalse Krook zal het project begeleiden en toezicht houden op de strategische keuzes. Tegen 15 maart 2014 moeten alle noodzakelijke stappen in kaart zijn gebracht voor de eventuele verzelfstandiging van het Archiveringsinstituut (VIAA).

Digitale archivering Vlaams erfgoed van start

Op voorstel van de Vlaamse ministers Ingrid Lieten (Media en Innovatie) en Joke Schauvliege (Cultuur) heeft de Vlaamse regering middelen vrijgemaakt voor de opstart van een Vlaams Instituut voor de Archivering en de ontsluiting van het Audiovisueel erfgoed (VIAA). Alles samen gaat het om 11,8 miljoen euro waarvan 7,8 miljoen voor de operationele werking en 4 miljoen voor infrastructuur.

De oprichting van een Vlaams Instituut voor de Archivering en de ontsluiting van het Audiovisueel erfgoed (VIAA) is een engagement uit het Regeerakkoord 2009-2014. Vlaanderen wil door gerichte digitalisering en de creatie van digitale platformen en diensten zijn erfgoed, kennis en geschiedenis op een verstandige manier bewaren en ontsluiten voor de huidige en toekomstige generaties. Tegelijk wordt al dat materiaal beschikbaar gemaakt voor de meest diverse toepassingen en voor onze kennis-economie. Tal van maatschappelijke sectoren en overheden, media, wetenschappelijk onderzoek, cultureel erfgoed en andere — worden geconfronteerd met de nood aan het duurzaam toegankelijk krijgen en houden van digitale informatie.

De kwestie is zo dringend dat in eerste instantie het meest bedreigde analoge erfgoed moet worden aangepakt. Dat Vlaanderen het VIAA opstart, is een noodzakelijke en concrete stap in de richting van een Digitaal (Archief) Vlaanderen (DAV).

Vanwege de urgentie en de omvang van de taak wordt een speciaal samen-

Vlaams minister van Media en Innovatie Ingrid Lieten: "We hebben in Vlaanderen zo'n schat aan audiovisueel materiaal. Het is hoogtijd dat we dat op een systematische maar ook op een duurzame wijze bewaren voor deze en alle volgende generaties. Het is belangrijk ernaar te streven om het archief zo maximaal mogelijk publiek open te stellen voor de mediasector, het onderwijs, de bibliotheken e.a. Audiovisueel materiaal komt immers pas tot leven als je het kan gebruiken, beleven, verspreiden."

Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege: "Het VIAA is een toekomstgerichte stap naar een hedendaags en duurzaam gebruik van ons erfgoed. Uitingen van onze cultuur, archiefmateriaal, bewegende beelden en geluidsfragmenten zullen door een gestandaardiseerde digitalisering blijven bestaan, maar ook beter en breder toegankelijk worden voor jong en oud. Ons erfgoed krijgt hierdoor een nieuw leven in het tijdperk van vandaag en morgen."

FARO

HEBT U OOK NIEUWS VOOR DEZE
RUBRIEK? STUUR HET NAAR
META@VVBAD.BE

Hoorzitting Erfgoedbeleid

Donderdag 13 december vond er in de commissie Cultuur een hoorzitting plaats rond het erfgoedbeleid. Aan het woord kwamen Marc Jacobs, de directeur van het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed FARO, over het Prisma-onderzoek en Patrick Allegaert, de voorzitter van de adviescommissie, over de nota 'Groeï en groeipijnen'.

Uit de gestelde vragen bleek dat de aanwezige commissieleden vooral belangstelling hadden voor de substantiële nood aan middelen voor de erfgoedsector. Niemand ontkende de wet van de remmende achterstand net als de voordelen van het Kunstendecreet. Een financiële inhaalbeweging is noodzakelijk. Ook de musea en het effect van hun bestuurlijke indeling werden hierbij niet over het hoofd gezien.

Ten slotte werd de nood aan een echte visie op cultureel erfgoedbeleid erkend. Net als de rol van een belangenbehartiger. Het luik belangenbehartiging in het decreet werd bevestigd als opportuun. Dat de erfgoedsector vaker en luider van zich mocht laten horen, was uiteindelijk de algemene teneur.

De hoorzitting vond nochtans plaats op vraag van de sector. Helaas werd 'de sector' zelf niet uitgenodigd om het woord te nemen. Het Cultureel-Erfgoedoverleg (CEO) betreurt deze beslissing als een gemiste kans en denkt alsnog een aanvullend verhaal te kunnen brengen in deze